

3^e Extra digitale nieuwsbrief voor leden van de Postzegelvereniging Griekenland – december 2020

Beste postzegelvrienden,

Inmiddels zijn we nu al driekwart jaar letterlijk in de ban van het Corona-virus. Na enige versoepeling van de maatregelen heeft het drastisch gestegen aantal besmettingen ons nu in een volledige lock-down doen belanden, net als het geval is in vele andere landen in West-Europa. Dat beperkt ons enorm in ons dagelijkse doen en laten, maar vooral in wat we gewoon zijn te doen rond en bij de viering van de komende feestdagen. Dat is en blijft natuurlijk vreselijk jammer. Maar een derde golf die weer aanhoudt tot in de zomer is wel het laatste waar we op zitten te wachten. Dus moeten we sterk blijven en zetten we de tanden voorlopig nog maar even op elkaar.

Na de relatieve vooruitgang in de afgelopen zomer hadden we gehoopt om voor het eind van dit jaar toch nog een bijeenkomst te kunnen houden, maar dat is helaas bij een goed voornemen gebleven. We hopen dat het tij in 2021 maar spoedig mag keren. Op dit moment valt er nog geen peil op te trekken, wanneer we weer in Zeist kunnen samenkomen om bij te praten, te genieten van een interessante voordracht en een ouderwetse live veiling en om gezellig samen te postzegelen. Maar: zodra Corona van onze zijde geweken is maken we weer nadere afspraken voor bijeenkomsten in 2021.

Tot zolang blijven we doorgaan met onze schriftelijke veilingen en zult u ook naast onze Hermes van tijd tot tijd ook weer een extra digitale nieuwsbrief zien verschijnen om u vooral een hart onder de riem te steken in deze sombere tijden. Daarnaast prijzen we ons gelukkig dat de PvGr er weer in geslaagd is om voor u een flink aantal rondzendboekjes, boekjes met interessant en veelal goed en beter klassiek materiaal aan te trekken. Dat betekent dat we in week 51 weer met het rondzendverkeer van start zijn gegaan. Wie buiten de 'vaste klanten' daar bij de eerstkomende wisseling van de route alsnog aan mee wil doen, -de lange donkere wintermaanden zijn ervoor geknipt- dient dat zo snel mogelijk even kenbaar te maken aan Hans Paul Soetens, onze rondzendleider: hanspaulsoetens@gmail.com.

Afbeeldingen: rechts een van de nieuwe kerstzegels voor Griekenland en links de kerstzegel van Hongarije voor dit jaar.

Ik wens u mede namens alle bestuursleden ondanks de roerige tijden graag hele goede Kerstdagen en een gelukkige start van het nieuwe jaar en bovenal behoud van een goede gezondheid van u en de uwen - en natuurlijk weer veel postzegelplezier!

Uw voorzitter, Ruud Verberne.

De viering van de overwinning van de geallieerden bij de Slag bij Navarino (1827)

Iedereen die Griekenland verzamelt kent de zegels wel van de serie die ter herinnering aan de Zeeslag bij Navarino op 20 oktober 1827 honderd jaar later werd uitgebracht.

Dat wil zeggen: op 20 oktober 1927 verschenen er twee waarden. De laagste, van 1,50 drachme, toont ons de baai van Navarino met op de achtergrond de stad Pylos, gezien vanaf het eiland Sfaktiria. Dat moet u zoeken aan de westkust van de Peloponnesos.

Schrik niet van de oplage: die bedroeg maar

liefst 26.320.000 zegels (bron: Hellas

2020). Maar volgens het decreet van 22 juni 1927, gepubliceerd in de Staatscourant van 12 juli van dat jaar, nr. 139A, pag. 983 e.v. waarbij deze uitgifte werd aangekondigd zou de oplage 'slechts' 25 miljoen zegels hebben bedragen.

Daarnaast was er een zegel van 5 drachme met het borstbeeld van Admiraal Codrington, de opperbevelhebber van de geallieerde vloot (oplage 1.883.000).

Geallieerde vloot, hoor ik u denken? Jazeker! Ik ga hier niet al te

diep in op de zeeslag zelf, die een stevig katergevoel achterliet bij Frankrijk en Groot-Brittannië, omdat ze na wat mag worden aangeduid als een ongelukkige gebeurtenis – een uit de hand gelopen bekvechten- in feite zowat de hele Turks-Egyptische vloot - nota bene een bevriende mogendheid!- succesvol naar de kelder hadden gejaagd, met een verlies van 177 doden en 540 gewonden tegen de circa 7000 doden en gewonden aan de andere zijde. Want hoe het er toe kwam en hoe het er aan toe is gegaan, dat heeft Frans van Limpt in oktober 2009 al eens mooi uit de doeken gedaan in deel I en II van zijn reeks over 'Het begin van een onafhankelijke Griekse staat' (Hermes 143, pag. 5-10 en 144, pag. 10-14). Buiten deze twee zegels kwamen er op 16 maart 1928 nog vier andere zegels uit.

Eentje van 4 drachme, goed voor het tarief van een brief tot 20 gram naar het buitenland, met een oplage van 9,8 miljoen zegels. Hier wordt de zeeslag op aansprekende wijze uitgebeeld - zie de brief op de volgende pagina. Daarnaast nog drie zegels van elk 5 drachme met de borstbeelden van de opperbevelhebber en de twee vice-admiraals van de verbonden staten:

*Sir Edward
Codrington
(namens
Groot-
Brittannië),
Henri de
Rigny
(Frankrijk)
en Lodewijk
Sigismund
Vincent*

Gustaaf van Heiden, een Nederlandse baron, met de roepnaam Louis, afkomstig uit het Drentse Zuidlaren.

Van Heiden was zijn maritieme carrière begonnen in dienst van de Republiek der Nederlanden, maar zag door de Bataafse revolutie in 1795 het stadhouderlijk bewind in de Republiek in elkaar vallen. Daardoor achtte hij zijn verdere kansen in de Republiek verder wel verkeken.

Louis van Heiden (Zuidlaren, 6 september 1772 – Tallinn, Estland, 4 oktober 1850).

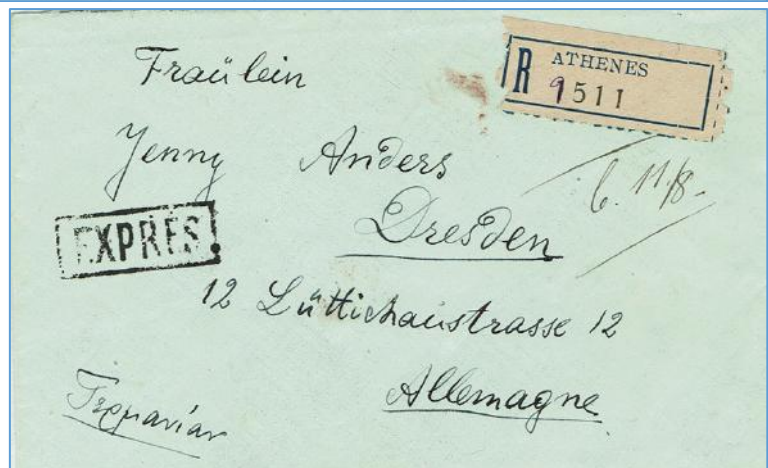

Afbeeldingen: brief van Athene van 6 augustus 1928, aangetekend en per expresse verzonden naar Dresden, D. Aankomst volgde 9 augustus.

Gefrankeerd met een blok van 4 van de 4 drachme met daarop de Zeeslag bij Navarino.

Tarieven: brief tot 20 gram buitenland 4 drachme, aantekenrecht 4 drachme en expresserecht 8 drachme.

Nadat hij als goed Oranje aanhanger eerst de stadhouderlijke familie veilig naar Engeland had overgebracht, week hij zelf via Hamburg uit naar Sint-Petersburg.

Daar trad hij in dienst van *Catharina de Grote, de Russische Tsarina*.

Tot 1803 was hij operationeel vooral actief als admiraal op de Zwarte Zee, met Odessa als uitvalsbasis. Hij ontpopte zich tot een ware zeeheld, mede door de slag bij Navarino. Overigens was dit de laatste zeeslag waarin men alleen met zeilschepen vocht.

Daar voerde hij het bevel over het Russische smaldeel en wist minstens vijf Turks-Egyptische schepen tot zinken te brengen. In vier uur tijd werd bijna de gehele Turks-Egyptische vloot in de pan gehakt. De verliezen aan Russische zijde bedroegen 59 mensen. Van Heiden werd met eerbewijzen overladen en in Athene is nadien zelfs een straat naar hem genoemd. De zeeslag was de opmaat voor de Griekse onafhankelijkheid, die in 1829 werd uitgeroepen.

Maar vanwaar kwam nu die geallieerde vloot?

Een goed begrip vergt een schets van wat daaraan voorafging. Als gevolg van de verschillende Turks-Russische oorlogen, waarvoor de volkeren op de Balkan verplicht waren om voortdurend bijdragen aan de Sultan te leveren, ontstond er onvrede, want waarom moest alles altijd naar Constantinopel en mochten hun eigen regio's niet ook een keer profiteren als zo'n oorlog eindelijk eens profijtelijk was verlopen?

En zo begonnen de nationalistische gevoelens op de Balkan op te borrelen. In 1798 werd de dichter Rigas Velestinlis, ook bekend als Rhigas Ferreos in Belgrado publiekelijk terechtgesteld omdat hij een revolutie tegen de Ottomanen had proberen te ontketen.

De Grieken hebben hem geëerd als een van de eerste helden in de onafhankelijkheidsstrijd op de 10 Lepta, de laagste waarde uit de heldenserie van april 1930 (H. 491). Maar in 1996 ook op een bankbiljet van 200 drachme, in 1997 op een postzegel met een gelijke nominale waarde, de hoogste van de serie 'Beroemdheden' (H. 2049) en tenslotte in 2002 op hun 10 Lepta (Eurocent) munt.

In 1806 publiceerde de Griekse nationale beweging een omstreden tekst over de 'Griekse Provincie'. Die leidde in 1814 tot de oprichting van een geheime sociëteit, de Philiki Etaira, letterlijk 'het genootschap van vrienden'. Zij droomden van een herstel van het oude Griekenland en het Byzantijnse Rijk. Daarmee werd de basis gelegd voor de Griekse onafhankelijkheidsstrijd.

*Rigas Velestinlis alias
Rhigas Ferreos*

Maar na de nederlaag van Napoleon broeide ook in andere landen als Spanje en Italië onrust. De grootmachten van Europa, Groot-Brittannië, Oostenrijk, Rusland, Frankrijk en Pruisen zagen hierin een potentiële bedreiging voor hun eigen belangen. Ze besloten dat ze samen op de een of andere manier het evenwicht moesten zien te bewaren in het Europa na Napoleon.

Men trok lessen uit de Napoleontische periode: om een toekomstige offensieve opmars van welk land dan ook tegen te

gaan en zich van een blijvende vrede op het vasteland te verzekeren kwamen ze in 1815 in Parijs bijeen.

Desondanks brak in februari 1821 toch de Griekse onafhankelijkheidsstrijd uit. Een opstandig leger onder leiding van de eerste voorzitter van de Philiki Etaira, *generaal Alexandros Ypsilantis* die tot dan toe in Russische dienst was, viel de Donau-vorstendommen in Moldavië binnen. Aanvankelijk zonder veel succes, maar op 25 maart wel reeds gevolgd door een opstand van de Manioten op de Peloponnesos. Aan Ypsilantis werd in 1829 in een kaartspel dat hulde brengt aan de helden van Griekse vrijheidsstrijd de schoppen heer gewijd (*Historisch en Etnologisch Museum te Athene*). Ook maakt hij deel uit van de Heldenserie van 1930 (H 493).

In het schitterende Benaki Museum te Athene zijn op grote schilderijen tal van taferelen te vinden van de Griekse vrijheidsoorlog.

Daaronder een van *Alexandros Ypsilantis (1792-1828), terwijl hij de rivier de Pruth oversteekt.*

Op de afbeeldingen van de 3 uitgaves van 1971 over de revolutie en de vrijheidsoorlog – H(ellas) 1180/1186 en 1192/1200 - zijn er daar een aantal van terug te vinden.

Deze gebeurtenissen leidden in Constantinopel in april tot de terechtstelling door de Ottomanen van de Patriarch Grigorios V.

Daarom vinden ook hem we terug in de Heldenserie van 1930 en de revolutie-uitgaven van 1971.

*Patriarch Grigorios V.
(H. 492 en 1179).*

Gezien de opstanden die in deze periode reeds in Spanje en Italië waren uitgebroken was dit nieuws over Griekenland wel het laatste waar de grootmogendheden op zaten te wachten.

Het Britse kabinet was compleet verrast door de Griekse revolutie en dacht dat de onmiddellijke onderdrukking van de opstand de enige manier was om te voorkomen dat *Tsaar Alexander II* Griekenland onder zijn bescherming zou plaatsen en om te verhinderen dat Rusland zo eigen marine stations in de Middellandse Zee zou verwerven. In die periode was de gemeenschappelijke politiek van de Britten en de Oostenrijkers erop gericht om de vrede in het oosten te bewaren.

Zij vreesden Rusland als de macht die de Grieken kon beïnvloeden. Immers, Rusland had, meer dan enige andere Europese staat, duidelijke redenen om te verlangen naar een Griekse revolutie tegen haar "eeuwige" vijand, Turkije.

Zegel van 2 kopeken van Tsaar Alexander II uit de jubileumserie van 1913, ter gelegenheid van 300 jaar dynastie van de Romanovs.

Immers, als het Ottomaanse rijk ineen zou storten, zouden zij de vrije toegang krijgen tot de Middellandse Zee. In feite dachten ook Frankrijk en Pruisen in die tijd dat Rusland de Grieken steunde. Zij zagen Rusland als de waarschijnlijke sponsor van de revolutie: beide naties behoorden immers tot het orthodoxe geloof.

Tsaar Alexander II, op een blokuitgifte uit 2005.

Maar de publieke opinie in het westen was strek ten faveure van de Grieken, zeker nadat bekend werd dat de Turken uit wraak tegen de opstand en de veldslagen op het Griekse vasteland op Chios, Rhodos, Kos en Cyprus massale moordpartijen hadden aangericht onder de Griekssprekende populatie en velen als slaaf hadden weggevoerd. Daar kwam bij dat de westerse elite (Lord Byron, het Beierse koningshuis, en aan het Oostenrijkse hof -Sissi!) en de meer intellectuele kringen vaak overwegend 'filhellenen' waren, liefhebbers van de Griekse klassieken en de Griekse cultuur. Zij zagen de bewoners van Griekenland als hun nazaten, met hun oude waarden, opvattingen en gewoonten, die gekoesterd moesten worden. Maar de politieke belangen lagen anders.

Maar de politieke belangen lagen anders.

Het lot was de Grieken echter gunstig gezind van een andere zijde. In Rusland overleed tsaar Alexander II in december 1825. *Nicolaas I volgde hem op.* Anders dan zijn overleden broer was hij uitgesproken filhelleens, en daarnaast had hij een persoonlijk belang. Hij koesterde namelijk dezelfde droom als eens Catharina de Grote: herstel van het oude Byzantijnse Rijk met Constantinopel als hoofdstad van een groot orthodox Rijk, waar Rusland de scepter zwaaide en Griekenland deel van uitmaakte.

De Russen wilden dus wel actie. Nu hadden de Grieken al in 1824 de Britse regering om interventie gevraagd maar die had daar toen om eigen redenen afwijzend op gereageerd. Maar nu was de situatie gewijzigd. De Fransen waren ook in beweging gekomen en wilden wel een krachtig signaal afgeven. De Oostenrijkers bleven echter gekant tegen elke vorm van bemiddeling of ingrijpen en hielden zich afzijdig. En zoals het grootmachten betaamt: de Grieken werden als eerste belanghebbenden niet eens bij de besprekingen uitgenodigd. Er werd zoals in dergelijke kwesties tot op vandaag de dag nog altijd gebruikelijk is, over hen, voor hen en zonder hen beslist!

Na eindeloze besprekingen en met de nodige voorbehouden wisten de westerse grootmachten op 6 juli 1827 in Londen overeenstemming te bereiken. Centraal stond een wapenstilstand, gevolgd door bemiddeling. Doel was een autonome Griekse staat binnen het Ottomaanse Rijk. Het verdrag was aangevuld met sancties ingeval de strijdende partijen bemiddeling afwezen. Het stuk ademde duidelijk een pro-Griekse inslag. Zo werd bij een Turkse weigering gedreigd om consuls naar Griekenland te sturen, wat feitelijk neerkomt op een regelrechte erkenning! Overigens zaten de instructies voor de ambassadeurs vol tegenstrijdigheden. De Grieken die de wapenstilstand onmiddellijk accepteerden, mochten de strijd te land en ter zee voortzetten; de Turken die bemiddeling afwezen, werd dat niet toegestaan. Een geallieerde vloot moest erop toezien dat partijen zich aan het verdrag hielden, "without taking part in the hostilities between the contending parties" (!). En Sir Edward Codrington had van de Britse consul in Istanbul te horen gekregen dat hij niet "in a hostile spirit" moest handelen, maar wel zijn orders zo nodig "by cannon shot" moest afdwingen !

Een geallieerde vloot van Franse, Britse en Russische schepen kreeg vervolgens opdracht om de Turks-Egyptische vloot van Ibrahim Pasha met louter machtsvertoon uit de Griekse wateren weg zien te krijgen. Deze Turks-Egyptische vloot stond onder bevel van Ibrahim Pasha.

Hij was de oudste (een andere bron meldt geadopteerde) zoon van de uit het Albanese Koritza stammende Mohammed Ali, de Wali (ambtelijk gouverneur) en Kedive (onderkoning) over

Egypte en Sudan. Hij had het door zijn vader opgerichte Egyptische leger door de Franse kolonel Sève de nodige discipline laten bijbrengen en omvormen naar westers model.

Ibrahim Pasha (Kavala 1789 – Cairo 1848).

Ibrahim was zeker een van Egyptes beste generaals. Nadat de Grieken in 1822 een Ottomaans leger van ongeveer 30.000 man onder Sultanzade definitief hadden verslagen werd hij in 1824 door Sultan Mahmud II benoemd tot gouverneur van de Morea (de oude naam voor de Peloponnesos). Hij kreeg de opdracht om de campagne te leiden tegen de Griekse opstand. Bij zijn uitzending naar de Peloponnesos kreeg hij een Ottomaans leger mee van 17.000 man.

Zijn expeditie voer uit op 4 juli 1824, maar kon enkele maanden niet veel meer doen dan heen en weer pendelen tussen Rhodos en Kreta. Want de route naar de Morea werd hem versperd door plotseling opduikende hordes Griekse schepen, gevuld met brandbare stoffen of buskruit dat opzettelijk in brand werd gestoken, die men in de richting van de vijandelijke vloot stuurde of -indien mogelijk- liet drijven om daar de formatie van de vijand te breken, paniek te zaaien en vervolgens de vijandelijke schepen te vernietigen.

Maar toen de Griekse zeelieden in staking gingen na een aardig opgelopen achterstand aan soldij, wist Ibrahim op 26 februari 1825 alsnog aan land komen bij *Methoni, gelegen op het linker schiereiland onderaan de Peloponnesos.*

Hij versloeg de Grieken in het open veld, en hoewel de belegering van Mesolongi een stevige aderlating betekende voor zijn eigen troepen-macht en met name voor de meegezonden Ottomaanse strijdkrachten, wist hij op 24 april 1826 alsnog de overwinning te behalen. Maar vervolgens werd hij op Mani, het

middelste schiereiland onder aan de Peloponnesos, tot driemaal toe achter elkaar verslagen. Griekse guerrilla's bleven zijn leger voortdurend attaqueren, en uit wraak plunderde hij de dorpen en verwoestte hij het land en liet hij duizenden inwoners als slaaf afvoeren naar Egypte.

Deze vergaande repressieve maatregelen wekten grote verontwaardiging in heel Europa en leidden tot een interventie van de grootmachten, die aanvingen met de fors uit de hand gelopen poging tot intimidatie van de Turks-Egyptische vloot bij Navarino.

De gezamenlijke vloot dwong na de zeeslag een blokkade af waardoor Ibrahim Pasha geen versterkingen en bevoorrading meer kon ontvangen. Zijn Albanese troepen, die hij niet langer kon betalen, keerden naar hun land terug onder protectie van de Griekse troepen van het machtige clanhoofd van de Kleften, *Theodorus Kolokotronis*. Kleften waren anti-Ottomaanse opstandelingen en oorlogszuchtige bergbewoners (guerrilla's, krijger-bandieten) die het platteland bewoonden toen Griekenland deel uitmaakte van het Ottomaanse Rijk.

Theodoros Kolokotronis heeft een terechte plaats in de Griekse filatelie verworven. Te beginnen met de rode 1 drachme uit heldenserie van 1930 (H. 497).

Daarnaast werd het ruiterstandbeeld van hem, vervaardigd door Lazaros Socos, in Athene te vinden vooraan in het park bij het oude parlement, waar thans het Nationaal Historisch Museum zetelt, in 1967 opgenomen op de 2 Dr 50 (H 1056).

Tenslotte vinden we hem terug op de 30 drachme uit de reeks 'Pages of Glory' van 25 mei 1993 (H 1936).

Daarnaast kennen we hem ook van het bankbiljet van 5000 drachme dat in 1984 werd uitgegeven.

Op 6 augustus 1828 werd in Alexandrië een verdrag ondertekend tussen Mohammed Ali, de onderkoning van Egypte, de vader van Ibrahim Pasha en de Britse admiraal Sir Edward Codrington.

Volgens de voorwaarden moest Ibrahim Pasha eerst zijn Egyptische troepen evacueren en de Peloponnesos verlaten voorafgaand aan de weinige Turkse troepen (geschat op 1.200 man) die daar achterbleven, maar hij weigerde de overeenkomst na te komen en bleef verschillende Griekse regio's als Messenië, Navarino en Patras controleren.

Daarop kwam een Frans expeditiekorps van 15.000 man onder leiding van generaal Nicolas-Joseph Maison naar de zuidwestelijke Peloponnesos. Ibrahim Pasha hield echter stand in de Morea tot hem op 1 oktober 1828 de capitulatie werd afgedwongen.

Franse soldaten namen daarop de controle over de belangrijkste bolwerken die nog steeds in handen waren van de Turks-Egyptische troepen.

*De overgave
van het kasteel
van Morea te
Patras aan
Generaal
Nicolas Joseph
Maison, door
Jean-Charles
Langlois.*

Hoewel het grootste deel van de troepen begin 1829 na een uitzendperiode van acht maanden naar Frankrijk terugkeerde, bleven de Fransen tot

1833 militair aanwezig in het gebied.

Het Franse leger leed echter met ongeveer 1.500 doden aanzienlijke verliezen, die voornamelijk te wijten waren aan koorts en dysenterie.

Terug nu naar de later gevolgde emissie van 16 maart 1928 en het verdere verloop ervan.

Ongetwijfeld was het u al opgevallen: weer een zegel met Codrington? Inderdaad.

Op de uitgifte van 1927 staat namelijk onder het borstbeeld slechts Sir Codrington vermeld en dat bleek een misser. Want er had Sir Edward Codrington moeten staan.

Mogelijk is daarover

van Britse zijde (door de Britse ambassadeur) over gereclameerd, omdat de Britten leden van de adel met hun titel en voornaam plegen aanspreken.

Bovendien gaat het hier om de Opper-bevelhebber van de verenigde vloot!

Het kan dus zijn dat dit manco van Britse zijde werd opgevat als een blijk van een gebrek aan respect, want de Britten waren gezien hun status van grootmogendheid in de wereld soms nogal snel op de tenen getrapt. U kent het wel: "*Brittania rules the waves*" – althans, toen nog wel. Daarnaast zal het verschil in rang: bevelvoerend admiraal en vice-admiraal mede een reden zijn waarom de beide andere admiraals het zonder vermelding van hun voornaam moesten doen. Verschil moe(s)t er wezen!

En dus: onder het motto *noblesse oblige*, verzorgde de Griekse post een gecorrigeerde versie. Maar dat had nogal wat voeten in aarde. Het 'foute' zegel werd pas op 16 maart uit de verkoop aan de loketten teruggetrokken en toen vervangen door de juiste versie. Vanaf die datum was ook de complete serie verkrijgbaar bij alle postkantoren. Aanvankelijk was men van plan om de foute zegels te vernietigen, tot men zich realiseerde dat hierdoor ongewild een zeldzaamheid voor de happy few zou worden gecreëerd.

Na enig dralen besloot de Griekse post om de zegels opnieuw vrij te geven voor de verkoop en zorgde men, dat van zowel de foute als de juiste versie een even grote oplage werd gedrukt.

Maar al met al werd de misser zo niet hersteld en kwamen er buitengewoon veel Codringtons in omloop. Als gevolg van de verschillende oplagen komen deze in verschillende kleurennuances voor, niet in catalogi vermeld, maar dat mag nauwelijks verbazen gezien de enorme oplagen. De oorspronkelijke kleur was lilabruin, de latere zijn zwartbruin en donkerbruin. Overigens geldt voor bijna alle waarden dat er kleine onregelmatigheden in de afbeeldingen te vinden zijn. Maar ze zijn vaak zo miniem dat je niet van echte plaatfouten kunt sprekken – dat is een heel ander chapter.

Het was overigens aanvankelijk de bedoeling om de serie bij het Britse Bradbury Wilkinson & Co. te laten drukken in een mooie verzorgde rasterdiepdruk, maar uiteindelijk ging de opdracht vanwege de daarmee gemoeide hoge kosten alsnog naar de Aspiotis Bros- zij het wel wat aan de (te) late kant. Zij kwamen met de huidige sobere versie, uitgevoerd in steendruk.

Aangezien deze firma niet meteen de hele serie kon leveren op 20 oktober 1927, de dag van de herdenking en de viering van de overwinning, maar alleen maar een beperkte oplage van de 1,50 en 5 drachme, ontstond er een knip in de oplevering van de serie.

Zo verschenen de rest van de oplage en de nog ontbrekende andere zegels pas op 16 maart van het nieuwe jaar.

Omdat het aanvankelijk de bedoeling was, dat de serie slechts zes maanden verkrijgbaar zou zijn, moest dat vanwege de verschillen in de data van uitgifte worden aangepast. De geldigheid werd dus verlengd, eerst tot eind 1928, en vervolgens nog een keer tot 30 juni 1929. Maar al bij decreet van 3 april '29 werd bepaald dat de 5 drachme waardes met de vier admiraals al per 1 mei uit omloop zouden worden gehaald omdat voor die nominale waarde postaal geen bijpassende tarieven waren.

Het publiek werd vanaf 1 mei nog twee maanden in de gelegenheid gesteld om deze zegels aan het postkantoor om te wisselen voor andere geldige zegels. De 1,50 en 4 drachmezegels zijn inderdaad pas eind 1929 buiten gebruik gesteld.

De overgebleven restvoorraden van de admiraals Codrington, de Rigny en Van Heiden werden opgeborgen in de kluis van de Griekse post bij de overgebleven voorraden van andere oudere uitgiften. Begin 1932 werden ze daar weer uitgehaald en voorzien van een nieuwe nominale waarde van 1 Dr 50 in rode overdruk verschenen De Rigny en Van der Heijden op 24 april 1932 opnieuw aan de loketten.

Ze voorzagen in de groeiende behoefte aan postzegels met deze nominale waarde die stond voor het tarief voor een binnenlandse brief.

Van beide zegels zijn dubbele opdrukken bekend.

Oplettende lezertjes zullen ongetwijfeld inmiddels wel hebben ontdekt dat op de Griekse zegel de naam van Van Heiden helemaal verkeerd gespeld staat, maar daar heeft verder nooit een haan naar gekraaid.

De beide versies van Codrington werden eind juli pas overdrukt, toen er een tekort begon te ontstaan aan 2 Dr zegels, nadat het brieftarief voor het binnenland op 1 mei 1932 was verhoogd naar 2 drachme. Ze kregen daarom allebei 2 drachme als nieuwe nominale waarde.

Slag bij Navarino, door Ambroise-Louis Garneray.

Nabranders: enkele poststukken met frankeringen uit de Heldenserie van 1930

In het voorgaande artikel zijn verschillende keren zegelwaarden aangehaald uit de Heldenserie van 1930. Dan is het wel zo passend om daarvan ook enkele voorbeelden op stuk te behandelen.

Het eerste stuk betreft een monster (echantillon) dat op de 27^e van enige maand in de periode tussen 30 april 1930 en 1 juni 1932 werd verzonden van Athene naar Brussel (B).

Bij monsters zijn de stempels opvallend vaak slecht vanwege de onregelmatige inhoud en de zijn zegels om dezelfde reden nogal eens beschadigd geraakt tijdens het overbrengen van het poststuk. De frankering bedraagt 2 Dr 40 en dat komt overeen met het tarief van een monster uit de 3^e gewichtsklasse (80 Lepta per 50 gram of deel daarvan, met een minimum port van 1 Dr 60) dat gold gedurende de periode 1 mei 1927 tot 1 juni 1932.

Het port werd hier voldaan middels een mengfrankering van 2x 5 Lepta en 2x 1 Drachme (van de McDonald-uitgifte) uit de Landschappenserie van 1927 en de 10 en 20 Lepta uit de Heldenserie.

Deze brief is gelopen van Βερροια (= Veria, blauw stempel!), 15 december 1928 naar Geneve, CH.

Hij toont een interessante mengfrankering van de 5 en 10 Lepta van de oude steendruk serie uit de 4^e periode (1918-1923), en de halve en hele Drachme uit de nieuwe langlopende serie van de Landschappen en de 5 Drachme met onze Nederlandse admiraal Van Heiden in een verkeerde spelling van zijn naam.

Het totale port bedraagt 9 Drachme. Dat staat voor een brief naar het buitenland uit de 3^e gewichtsklasse: 4 Drachme voor de eerste 20 gram en 2x 2 Dr 40 per volgende 20 gram (of deel daarvan).

In zijn ijver om van zijn restantvoorraadje af te komen plakte de afzender dus 20 Lepta teveel.

Frankering van 8 Dr voor een brief uit de 2e gewichtsklasse, aangebracht aan de achterzijde van de brief, zoals we dat vaak zien in de Balkanlanden. Gelopen van Thessaloniki, 10 mei 1933 naar Geneve, CH. Het port is Ssamengesteld uit 5 zegels van 1 Dr (druk van Perkins-Bacon) en 2x de Franse Admiraal Louis de Rigny met de opdruk met nieuwe nominale waarde van 1 Dr 50, (H520).

Het buitenlandse brieftarief bedroeg vanaf 1 juni 1932 inmiddels 5 Dr voor de eerste 20 gram en 3 Dr voor elke volgende 20 gram (of deel daarvan). Deze tariefperiode eindigde overigens al op 31 augustus 1932!

We sluiten af met een briefkaart van een Duitse toerist die zojuist een bezoek heeft gebracht aan het Achilleion en verslag uitbrengt van de natuur op het eiland aan zijn echtgenote Dorien op het eiland Rügen. Een briefkaart van 40 L van type II van 1930 (H PC 45B), verzonden te Corfu op 28 april 1930.

Te mooi van uitzien om waar te zijn, want hij is rijkelijk filatelistisch bijgefrankeerd met de 10 Lepta van de dichter uit de Heldenserie en de 4 Dr met de landkaart van Griekenland in 1830 resp. 1930 (H502) uit de Heldenreeks en aldus maar liefst met 2 Dr 10 overgefrankeerd. Met als kers op de taart het Rode Kruis toeslagzegel (niet geldig voor frankering, maar ten bate van het Rode Kruis, H C 60). Een port van 2 Dr 40 had hier volstaan....

Op dinsdag 22 september jl. zag bij de Griekse post een nieuwe uitgifte het licht. Die is opgedragen aan twee toonaangevende historische gebeurtenissen, namelijk dat het 2500 jaar geleden is dat tijdens de 2^e Perzische Oorlog de Slag om Thermopylae en de Slag om

Salamis werden geleverd.

De Slag bij Salamis was een zeeslag.

Die werd in september 480 v.Chr. geleverd door de vloot van de verbonden Griekse stadstaten, zo'n 370 schepen, die onder leiding van **Themistocles**.

Tegenstander was de Perzisch-Egyptische vloot onder leiding van Xerxes de Grote, met ruim 1200 schepen. De Slag vond plaats in de zee-engte tussen Piraeus en Salamis.

De Perzische koning stond onder zware druk vanwege de naderende winter die het moeilijk zou maken om zijn invasieleger te bevoorraden.

Xerxes verkoos het om niet op te hoeven trekken tegen de Griekse legers die op de Peloponnesos de Isthmus van Korinthe verdedigden, maar besloot met zijn hele vloot een omtrekkende beweging te maken teneinde aan de dreiging van de Griekse vloot te ontkomen.

Artemisia, koningin over de stad Halicarnassus (bij het huidige Bodrum) en de nabijgelegen eilanden Kos, Kalymnos en Nisiros, tevens de enige vrouw onder zijn vlootcommandanten waarschuwde en raadde hem dat als enige ten sterkste aan om dat niet te doen. Xerxes prees haar, maar gaf daaraan geen gehoor. Als gevolg van de beperkte manoeuvreerruimte in de zeestraat werkte de numerieke overmacht van de Perzen in hun nadeel. Al vroeg in de strijd kwam aan de Griekse klinkerkant de Perzische admiraal Ariabignes om het leven, een broer van Xerxes. In het midden drong een groep van Griekse triremen een wig in de Perzische linies en splitste zo de Perzische vloot in tweeën.

De Grieken wisten vervolgens minstens 200 schepen te

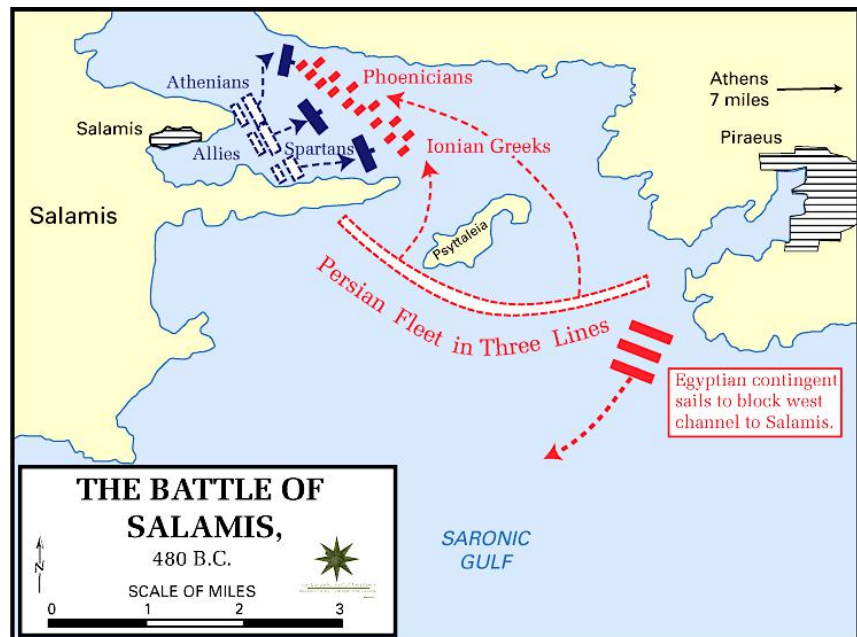

veroveren en vele andere op de kust te drijven. Slechts een klein eskader wist zich

zonder verliezen door vaardigheid en tegenwoordigheid van geest te redden. En dat waren vijf schepen die onder bevel stonden van koningin Artemisia. In het nauw gedreven door de Grieken ramde zij een eigen Perzisch schip, dat vervolgens zonk. De Grieken hielden haar daardoor voor een bondgenoot en lieten haar gaan. De list van de koningin vormde Xerxes' enige succes. Een van de mannen die naast Xerxes stond en het slagveld overzag vanaf het vasteland, zei tegen hem: "Meester, zie Artemisia, hoe goed ze vecht en hoe ze zelfs nu een schip van de vijand heeft laten zinken" en Xerxes sprak toen de legendarische woorden: "Mijn mannen zijn vrouwen geworden; en mijn vrouwen, mannen". Hij trok zijn leger de rest van zijn vloot daarop terug en keerde terug naar zijn vaderland.

Deze zeeslag was een keerpunt in de oorlog waarmee de Perzische opmars werd gestuit.

Bij **Thermopylae** (= de Warme Poorten, zo geheten vanwege nabijgelegen vulkanische bronnen) gaat het om een slag op het land, bij de zogenoemde pas. Daar zijn overigens in de loop van de tijd heel wat veldslagen geleverd:

- in 480 v Chr. - dit is de slag waar het hier om gaat;
- in 323 v Chr., tijdens de Lamische oorlog tussen een coalitie van Griekse steden tegen Macedonisch leger onder leiding van Antipater;
- in 279 v Chr., gewonnen door de

Grieken tijdens de Keltische invasie onder Brennus, die vervolgens om Thermopylae heentrok en tot aan Delphi wist te komen;

- in 191 v Chr.: daarbij de Romeinen versloegen de Seleucidische koning Antiochus III de Grote;
- in 253, vond een succesvolle verdediging van de pas plaats door een lokaal leger tijdens een invasie door de Goten en tenslotte
- in 1941 tussen Griekse en Duitse troepen, toen Griekenland door de Duitsers werd bezet.

De Spartanen onder leiding van Leonidas beschermden de bergpas met de door hun geperfectioneerde falanx. De overweldigende numerieke meerderheid van de Perzen werd tenietgedaan doordat de Grieken niet konden worden omsingeld en ze de pas hermetisch afsloten met hun ondoordringbare falanx. Ook de Perzische elitetroepen, door Herodotus 'De Onsterfelijken' genoemd, slaagden er niet in, door de slagorde heen te breken.

De eerste twee dagen sloegen de Grieken de alsmaar aanhoudende frontale aanvallen van de Perzen af. Naar verluidt doodden ze daarbij 20.000 vijanden, waaronder twee broers van koning Xerxes. Aan Griekse zijde verloren ongeveer 2.500 manschappen het leven. Een van de Perzen zou de Spartanen hebben toegeroepen dat de zon zou worden verduisterd door hun ontelbare pijlen. Een Spartaan antwoordde hierop dat hij blij zou zijn om in de schaduw te kunnen vechten. Maar op de derde dag voltrok zich een ramp: de Griek Ephialtes liep over naar de vijand en pleegde verraad. Hij vertelde de Perzische generaal Hydarnes dat er een bergpad was, dat de Perzen achter de Griekse linies zou brengen. En dat dit slechts door slechts 100 man uit Phokis werd bewaakt. En zo kwam het, dat de Grieken in een val terechtkwamen. Toen Leonidas het verraad bespeurde, stuurde hij alle andere Grieken weg en bleef met zijn 300 Spartanen achter. Maar 600 Thespiënen onder leiding van Demophiles weigerden de Spartanen in de steek te laten. Volgens Herodotus 'leefden ze vanaf dat moment met de Spartanen en zouden ze samen met hen sterven'. Ook 400 Thebanen weigerden te vertrekken. Thebe en Thespië liggen niet ver van Thermopylae: de Thespiënen en Thebanen wisten dat dit hun laatste kans was te vechten voor het voortbestaan van hun steden en de levens van hun families. Herodotus oppert dat Leonidas zich de profetie van het orakel herinnerde: óf Sparta zou worden verwoest, óf er zou een koning sterven. Leonidas besloot dat de Spartanen zich moesten doodvechten: hij zou in de laatste ochtend zijn mannen hebben gemaand, vooral goed te ontbijten, omdat lunch zou worden geserveerd in de onderwereld. De inmiddels geheel omsingelde Grieken vochten als leeuwen: hard, lang en fel, maar de overmacht was te groot. De Spartaanse koning verloor het leven. Zijn lichaam werd door de hoplieten tot de laatste man

verdedigd. Xerxes, in een narrige bui vanwege het grote aantal verliezen, beval Leonidas te onthoofden en zijn lichaam te kruisigen. Dat was heiligschennis en in strijd met de code voor gevallen strijders van de Grieken. Het was namelijk gewoonte om na een verloren slag de vijand toestemming te vragen de doden terug te halen van het slagveld om ze dan met militaire eer te begraven. Ook de Perzen vonden zijn handelen erg ongebruikelijk: normaal gesproken werden opponenten die moedig hadden gestreden met respect behandeld.

Na Thermopylae stootten de Perzen door naar Athene en plunderden de stad. De bevolking was inmiddels gevlucht naar Salamis, maar zoals we hiervoor al zagen, zouden de Perzen daar uiteindelijk alsnog worden verslagen...

Slot: bovenstaand blokje met de postzegel van 90 eurocent heeft nogal wat stof doen opwaaien. Dat zegel voor Thermopylae bevat namelijk een spelfout in het epigram.

In plaats van **ΠΕΙΘΟΜΕΝΟΙ** staat er namelijk **ΠΕΙΘΩΜΕΝΟΙ**, met een omega.

De uitgifte is na ontdekking meteen weer van de loketten teruggetrokken. Maar inmiddels is er een gecorrigeerde versie gelanceerd.

We kijken uit naar de oplagen en zijn benieuwd of de foute versie misschien eenzelfde leven zal zijn beschoren als de uitgifte met Sir (Edward) Codrington.

Gedenkteken voor de strijders van de slag bij Salamis.

Veiling Aangezien het voorlopig niet mogelijk is om zonder gezondheidsrisico's een fysieke ledenvergadering te beleggen, zal dezer dagen weer voor onze leden die beschikken over internet en e-mail een schriftelijke veiling worden georganiseerd. U kunt de loten binnenkort weer bekijken op onze site (<https://pv-griekenland.nl/veiling/index.html>) onder het kopje veiling.

Kleuren bepalen van zegels van oudere en klassieke uitgaven

In het verleden hebben we in de Studiegroep van de PvGr heel wat aardige discussies gevoerd over kleuren. Zo kwamen we er b.v. achter dat de benaming Britten van samengestelde kleuraanduidingen omdraaien: zo wordt ons groengeel in Engeland geelgroen. Veel catalogi kennen een opstelling van kleurbenamingen in meerdere talen, maar zonder een bijbehorend voorbeeld schiet dat niet erg op. Vaak wordt verwezen naar een specifiek zegel (met bijbehorend catalogusnummer) aan de hand waarvan je de kleur dan zou kunnen vaststellen. Maar dan moet je toevallig wel in het bezit van zo'n zegel. De meeste verzamelaars kennen en werken met de Michel Farbenführer en die is zeker goed, maar de Duitsers hebben de onhebbelijkheid om kleuren nu en dan een heel andere benaming toe te kennen dan voorheen. Dat wijten we maar aan hun hang naar Gründlichkeit.

Zo meldt de 31^e editie (in 1985 door mij aangekocht) achterin de volgende oude en nieuwe benamingen:

Bei der Neubearbeitung wurden folgende veraltete Farbnamen umbenannt:	
Bisheriger Name	Neue Bezeichnung
dunkelchrom	dunkelchromgelb
eosinrosa	rotkarmin
fahlbraun	mattbraun
hellachsfarben	mattbräunlichrot
kornblumenblau	lebhaftviolettultramarin
krapprot	dunkelbraunrot
lachs	hellbräunlichrot
lichtblau	mattkobalt
maigrün	gelbgrün
mennige	hellorangerot
preußischblau	dunkelblau
rahmfarben	hellgelborange
russischgrün	schwarzolivgrün
sämisch	hellchromgelb
scharlach	lebhaftrot
schwefelgelb	hellgelb
seegrün	hellgrün
sepia	schwarzgraubraun
smaragd	hellgelblichgrün
strohgelb	hellorange gelb
(gebr.) Terra di Siena	siena
türkisblau	lebhaftgrünlichblau
wasserblau	dunkelgraugrün
ziegelrot	mittelbräunlichrot
zitronengelb	hellgrünlichgelb

Dat betekent dus voortdurend oppassen geblazen. En het jaar daarop zag ik in de nieuwe Michel Deutschland Spezial alweer een aantal kleuren anders benoemd worden. Gelukkig ben ik ook in het bezit van een voorloper van die van Michel, de vooroorlogse Schwanenberger Farbenführer. Die wil nog wel eens helpen om tot een meer geobjectiveerde kleurbepaling te komen van het Duitse verzamelgebied. Maar als je dan in de catalogus bij een zegel de toevoeging 'Töne' tegenkomt, kun je weer alle kanten uit en ben je helaas weer terug bij af.

Aanleiding voor dit stukje was, dat Glen Stephens, een Australische handelaar enkele maanden geleden tot mijn grote verrassing meldde dat Stanley Gibbons in Londen een bericht had doen uitgaan nadat de voorraad van hun versie van de color guide was uitverkocht, dat zij niet langer in staat zijn om een kleurenwijzer met de bijbehorende kleuren specimens te laten fabriceren. Nu was die behoorlijk gericht op de kleuren van de uitgaven van het Britse empire, maar toch.... Als je weet hoeveel verschillende kleuren ze daar in het verleden alleen al aan de 1 penny red van George V van de uitgaven van 1912 en 1924 en aan de verschillende moderne uitgaven van het moderne type Machin hebben toegekend, dan is dat voor de verzamelaars van deze uitgaven die niet over een color guide van SG beschikken een regelrechte ramp.

Maar voor ons, verzamelaars van de de Griekse Hermeskoppen -groot en klein- geldt dat we vaak evenzeer voor een dilemma worden geplaatst. Op de eerste plaats omdat we weten dat door de onregelmatige wijze waarop bij het drukken van de GHK de inkt over de drukplaat werd aangebracht de kleuren van het zegel helemaal links ten opzichte van het laatste zegel in de rij optisch drastisch afwijken. Je krijgt dus al te maken met een overgang van donker naar licht en bij het classificeren van een enkel zegel is dat dus lastig. Los daarvan werd de inkt van de Athener uitgaven net als bij de vroege zegels van prinses Wilhelmina van het type hangend haar met de hand op kleur gebracht. Maar de verschillen in verhoudingen, hoe gering ook, en de wijze waarop en de omstandigheden waaronder dat gebeurde oefenden daar natuurlijk ook hun invloed op uit.

Erik Wenzel heeft ons indertijd gewezen op het bestaan van het Methuen Handbook of Colour, dat dateert van 1963 en ook internationaal en voor de klassieke Griekse uitgaven goed te gebruiken is. Na een uitgebreide inleiding staan hierin zeer veel kleurvlakken, die eenvoudig worden aangeduid met een pagina-, kolom- en rijnummer. Daarna volgt een uitgebreid deel over de (Engelse!) kleurnamen, waarbij zelfs wordt verwezen naar de Britse verffabrikanten. Het boek telt dan ook maar liefst 244 pagina's. Nadeel is de erg hoge prijs. Een fatsoenlijk gebruikte hardcover versie blijkt bij enig naspeuren op internet bij een grote aanbieder die er 9 stuks van in voorraad heeft te koop vanaf \$ 472. Andere aanbieders vragen prijzen tussen \$300 en 700!

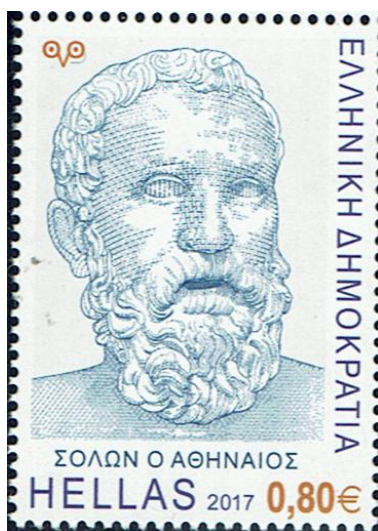
Wat bij het classificeren ook niet helpt, is dat de benoeming van de kleuren in de vele oudere, maar ook de moderne catalogi die de GHK en de KHK behandelen verre van consistent is. De Hellas lost dat in zo'n geval net als de Michel op met de benaming "shades", wat betekent dat er variaties in het optische kleurenspectrum werden vastgesteld.

Zo kom je van de sky blue 20 Lepta's versies tegen die er in feite uitzien als mat tot gewoon blauw. En dan vind je vaak toch weer wat steun uit de nauwkeurige beschrijvingen in de (op onderdelen weliswaar verouderde) studie van Spink Truman van de eind 40-er jaren. Al met al blijft het dus een uitdaging om je verzameling goed te classificeren! Dat is iets dat veel geduld en oefening vergt. Het begint met rangschikken van je zegels aan de hand van de karakteristieken die van elke oplage van de verschillende tijdsperiodes worden beschreven in onze uitgave van 'Het herkennen en identificeren van de Grote Hermeskoppen' uit 2016.

We behandelen daarin de verschillende uitgften beginnend met de gemakkelijkste en bouwen dat uit tot aan de moeilijkste zegels om te classificeren.

Het mooiste zou natuurlijk zijn als de grote Griekse handelaren als Karamitsos en/of Alexander Galinos in samenwerking met Michael Tseriotis en andere experts nog ooit eens in staat zouden zijn om een gedegen color guide voor de Griekse klassieken (hoofdnummers en varianten) uit te brengen. Zo'n werk staat bij de verzamelaars uiteraard hoog op ons wensenlijstje.....

Solon van Athene (Athene, ca. 636 – Cyprus, ca.558 v Chr.) wordt beschouwd als een van de zeven wijzen uit de Griekse oudheid. Maar hij was ook een dichter en de eerste bekende wetgever en politicus van Athene. Dankzij Plutarchus, die een biografie van hem schreef weten we het nodige van deze veelzijdige man.

Zijn vader was van oud-Atheense adel, maar niet vermogend. Eerder arm. Dat bevestigt ook Aristoteles. Want hij zou namelijk zo vrijgevig zijn geweest, dat zijn gezin tot armoede verviel.

Als jonge zeeman/zakenman trok Solon de wijde wereld in. Hij wilde de zeden en gebruiken van vreemde volken leren kennen. In 594 v Chr. tijdens de Olympiade – dat was in de Griekse oudheid een periode van 4 jaar, waarin men zich voorbereidde op de Olympische Spelen; dus een tijdseenheid. Sommige oude

kroniekschrijvers gebruikten een telling in Olympiades om gebeurtenissen te dateren- werd hij tot archont benoemd. Na het verval van de monarchie werd het bestuur in Athene uitgeoefend door een aantal archonten, hoge gezagsdragers, die verenigd waren in een college. Onder hen werden de verschillende functies van de vroegere koning verdeeld. Vanaf 683 v Chr. bleven ze slechts voor een jaar in functie. Maar Solon werd aangewezen als de redder in nood in een moeilijke periode van de Atheners. Hij stelde zich onafhankelijk op, maar is zijn politieke bevoegdheden nooit te buiten gegaan. Een opmerkelijk onderdeel uit zijn wetgeving wil ik jullie niet onthouden: het onderdeel huwelijkswetgeving. Die was gericht op het verwekken van kinderen met als doel gelds- en machtshuwelijken tegen te gaan.

Voor het nieuwe jaar wens ik jullie allemaal een goede gezondheid, voorspoed, veel gelukkige momenten en alle goeds – maar in lijn met Solon: "Μηδέν άγαν" ("niets te veel!", of beter vertaald: doe en geniet "alles met mate!")

Wij sluiten deze editie weer af met een variant op de uitspraak van Socrates:
"De enige wijsheid over COVIG 19 die echt telt is weten dat je niets weet."

Take care allemaal & stay safe!